A°. 1839. N°. 15.

DONDERDAG, DEN 21sten FEBRUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 18 *Februarij* 1839.

Bij resolutie van den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, dd. 15 dezer maand, No 303 | 261, is bij de Gewapende Burgermagt van het Neder-district Nickerie, tot TWEEDE LUITENANT benoemd, de Vaandrig, JAMES TYNDALL en tot VAANDRIG, de Heer HENRIE TYNDALL.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 19 *Februarij* 1839.

Namens den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, wordt mits deze ter kennisse van de Ingezetenen gebragt, dat het Zijne Majesteit behaagd heeft, bij besluit van 27 November 1838, No. 65, finaal te voorzien in de vervulling der waardigheid van Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, opengevallen door het overlijden van Mr. E. L. VAN HEECKEREN, door daartoe te benoemen den Heer J. C. RIJK, belast geweest met het Militair Commandement van het Koninklijk Instituut der Marine te *Medemblik*, met toekenning aan denzelven in betrekking als GOUVERNEUR GENERAAL VAN DEN RANG VAN SCHOUT BIJ NACHT.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

ADVERTENTIEN.

De Administrateur van Financien, brengt ter kennis van degenen, welke voor de aan te besteden levering der Artikelen waaruit de Militaire Rantsoenen zijn zamengesteld, inschrijvings-billetten in zijne bureaux hebben ingezonden, dat de opening der billetten, waarbij de gegadigden volgens art. 14 der kondities en voorwaarden waarop de aanbesteding zal geschieden, des verkiezende, kunnen tegenwoordig zijn, zal plaats hebben te Gouvernements-Huize, op HEDEN den 21sten dezer, des morgens ten negen ure.

Paramaribo, den 21 *Februarij* 1839.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEEBS.

(7754) Op den 15 December ll., is te *Hellevoetsluis* overleden, Vrouwe ELISABETH BRONOVO, geboren BEDLO, in den ouderdom van ongeveer 54 jaren.

Paramaribo, den 18 *Februarij* 1839.

J. F. ROUX.
H. G. ROUX.

VENDUE.

HEDEN NADEMIDDAG 4 uren, ten huize van den Heer J. C. W. BRUNINGS. (7301)

J. J. OOIJKAAS, JR.

biedt te koop aan:

Watlood; Lijn-Olie; alle soorten Spijkers; Koperwerk; LINNEN, als: Osnabrugs, Brielevelder en ordinair wit Vriesche Bonten; Haarlemmer Gingangs; Aardappelen; Sausijsjes; Worst; Boekspek; JENEVER, SELTSERWATER en meerdere *GOEDEREN*. (6490)

(7300) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal *MORGEN* om 9 uren, verkoopen:

PROVISIEN en STUKGOEDEREN, kisten RIJNWIJN, een *kwantiteit IJS*, en voor rekening van het Gouvernement: Eenige BARSGOEDEREN en ledige KISTEN, te bezigtigen in 's Lands Magazijn, en een OUD WATERVAT op de plaats van de Particuliere West-Indische Bank.

Aanmerke:

Vierkant HOUT en PLATIJN, van den Houtgrond OSEMBO.

(7305) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal op Maandag den 25sten dezer, des namiddags 4 uren, ten huize van Mejuffrouw MARY THOMAS, verkoopen:

Wel onderhoudene MEUBELEN, GLAS-, PORSELEIN-, AARDE- en KOPERWERK, ZILVER, BIJOUTERIEN, SLAVEN en HOORNVEE.

De GOEDEREN zijn Zaturdag en op den dag der Vendutie te bezigtigen.

Oorsprong der Schrijfgereedschappen.

De oudste wijze van schrijven was op zuilen, op tichelsteenen, en op steenen tafelen; naderhand op platen van verschillende metalen, op ivoor en dergelijke dingen. In het boek JOB wordt gewag gemaakt van het gebruik van te schrijven op steen en op looden platen. Het was op steenen tafelen dat MOZES de wet ontving, geschreven door den vinger van God zelven. Ten tijde van CESAR schreven de Gallen op tafelen, doch waarin dezelve bestonden, is niet bekend. Deze vroegere uitvindingen leidden tot de ontdekking van houten tafelen, en alzoo cederhout het minst vervankelijke is, koos zij dit hout voor hunne belangrijke schriften. Uit dit gebruik sprait de vermaarde uitdrukking der Ouden, wanneer zij aan eenig uitmuntend opstel den hoogsten lof wilden toekennen, dat het waard op cederen hout te worden geschreven, ofschoon sommigen beweren, dat deze spreekwijs betrekking heeft tot de ceder-olie, waarmede men parkementen handschriften van waarde het doortrekken, om dezelve te bewaren. ISIDORUS van Seville zegt, dat de Grieken en Toskanaers de eerste waren, die was gebruikten om op te schrijven. Zij veranden de letters met een ijzeren priem. Maar de Romeinen gebruikten in plaats daarvan den stylus van been vervaardigd. Zij bedienden zich mede van riet, die in den vorm van pennen gesneden.

Nazien wij aan, dat toen hij (omstreeks 1642) in Italie was, hij eenige van deze wassen tabletten, pugillares genaamd; gezien heeft, gelijk ook andere van boomschors gemaakt, welke de Ouden gebruikten in plaats van papier, het welk hij zegt, dat destijds niet in gebruik was, want papier wordt van linnen gemaakt en linnen was toen niet bekend. Hennep, voegt hij er bij, was bekend, maar niet in gebruik. RABELAIS, die omstreeks 1540 schreef, spreekt van dezelve als eene nieuwe plant, welke slechts sedert eene eeuw in gebruik was geweest; en inderdaad was henniplinnen onder de regering van KAREL VII (1470) zoo schaarsch, dat men zeide, dat slechts de Koning in tweehenden bezat.

In vervolg van tijd bestond de schrijfkunst in het schilderen met verschillende soorten van inkt. Nu koos men de dunne schellen van zekere boomen en planten en zelfs de vellen van dieren. De eerste plaats, waar men deze vellen begon te bereiden, was, volgens zeggen, Pergamos in Azie. Dit is de oorsprong van den Latijnschen naam, van welken wij dien van parkement hebben afgeleid. Deze vellen zijn eelter bij de Latijnsche schrijvers beter bekend onder den naam van membrana, aldus genaamd van de vliezen der dieren, waarvan zij gemaakt zijn. De Ouden hadden parkement van driederlei onderscheiden kleuren, wit, geel en purper. Te Rome was het witte parkement met geacht, omdat het meer onderhevig was om bezoedeld te worden, dan de andere soorten, en het oog verblindde. Zij schreven dikwerf met gouden en zilveren letters op purperkleurig parkement. Dit gebruik hield aan in de eerste eeuwen der kerk; en er bestaan nu nog schriften van de Evangeliën op deze wijze vervaardigd.

De Egyptenaars gebruikten den bast van eene plant of riet, genaamd Papyrus. Men kan hiervan proeven in het Britsch Museum zien. Voorheen groeide hetzelve in groote menigte aan den kant van den Nijl. Het is deze plant, welke den naam aan ons papier gegeven heeft, ofschoon hetzelve van linnen vodden gemaakt wordt. De Chinezen maken hun papier van zijde.

Het gebruik van papier is van hooge oudheid. Eenige stukken papyrus, welke in de begraafplaatsen in Egypte, waar de gebalsemde lijken bewaard worden, gevonden zijn, worden geacht even van den tijd van MOZES afkomstig te zijn. De eer der uitvinding wordt aan de stad Memphis toegekend. Alvorens de Romeinen het gebruik van parkement en papier aannamen, bedienden zij zich van het dunne vlies, hetwelk men aan de boomen tusschen het hout en den bast vindt. Dezen tweeden bast noemden zij LIBER, — van waar hun woord LIBER voor een boek, het Fransche LIVRE. Oudtijds rolde men dit parkement en papier op, in plaats van het te vouwen, en de Latijnsche naam dien men aan deze rollen gaf, VOLUMEN, is in het Fransch en Engelsch overgegaan, alwaar men nog VOLUME zegt, ofschoon de boeken thans uit gesneden en zaamgebonden bladen staan.

MENGELINGEN.

Eene Dames-Whistpartij.

(Vervolg en Slot van No. 14)

De Raadsvrouw. En hoe ver is het van hier?

De Barones. Vijf uren. — Als ik dus te zeven uren vertrek — wacht — dan ben ik *(zij ziet terstond in hare kaart, in welke zij schoppen zeven, acht, negen, tien en boer ontdekt, ter zelfder tijd telt zij de uren, terwijl zij zegt)* ja juist, om zeven uren zijd ik van hier; zeven, acht, negen, tien, boer ben ik daar.

Allen lagchen.

De Barones. *(bezint zich en lacht ook)* Ziet, Dames, zoo gaat het als men te veel op zijn spel let.

Nu werd er lustig verder gespeeld. Een galoperende dansenden wild door de speelkamer. Het verstaat zich, dat de spelenden de kaarten nederlegden en de voorbijhuppelenden beschouwden, waarbij de drie overige dames de schoonheid der dochter van de Barones niet genoeg prijzen konden. Toen dit voorbij was, wist weterom geen van vieren, wie uitspelen moest, en welke kleur troef was. De spotvogel seide eindelijk, dat ruiten troef was, waarvan zij de meesten in handen had, en de overige namen hiermede genoegen.

De Freule speelde klaveren aas uit, mijne kleine Raadsvrouw haalde deze met troef en speelde dadelijk klaveren tien na; maar deze in het oog loopende zeeuw werd geene der andere dames gewaar, terwijl zij nog steeds hunne aanmerkingen over de dansenden maakten. De eerste partij van den *robber* was nu ten einde, de Barones en mijne Raadsvrouw hadden die dubbel gewonnen, hetwelk echter ook nog niet zeer zuiver was, daar eene der dames van hare partij vier en de andere vijf gemerkt had.

Bij deze gelegenheid vergunne men mij de sierlijke merken der vier spelende dames te beschrijven. De Barones had vier kleine glinsterende kwartinkaten voor zich liggen. De Raadsvrouw bezat vier penken met paarlen geborduurt, waarop de vier kleuren der kaarten te zien waren. De Freule had vierhoute van paarlemoer gewerkte fiches, en de spotvogel teekende het spel met vier zilveren merken, op welke eene Fransche spreukje te lezen was.

Het zou te omslagtig worden, indien ik in mijne beschrijving spel voor spel wilde volgen, en dan zou er ook alle misslagen, vergissingen, renonces, verheeftheden ens. wilde mededeelen. Ik vermeld dus slechts de in het oog loopendste derzelve, die gedurende de vier *robbers*, welke de dames speelden, voorvielen, en dus volgt hier vooreerst een gesprek, dat met het spel verbonden was.

— Vier trekken waren reeds opgehaald, en beide

De Barones. *(tot den Spotvogel)* Neem, ook eer belooge kaarten kraag, als gij deze hebt, die is verrelijk ongemeen. *(terwijl zij op de kaarten afwagen begint)* Dien heeft mijn man mij uit *Milaan* medegebragt.

De Freule. *(haalt den trek)* Ja ik heb er ook een van daar gekregen, die mij zwakzinnig maakte. Zoo!

Tot de Barones. Gij speelt op, mevrouw Baronesse.

De Barones. Ik weet niet wie voorheen ruiten gevraagd heeft; waart gij het, mevrouw R., of gij?

De Raadsvrouw. Gij hebt selve ruiten gespeeld.

Spotvogel. Ik draag thans reeds dertig jaren, de oog is bij als nieuw. Maar vergeef mij, is er inderdaan niet harten gespeeld? Ik heb, geloof ik, klaveren daarop gegeven; doch in verzoek verschooning, ik heb nog vele harten.

De trekken werden allen blootgelegd; iedere nam hare kaarten terug, en zij begonnen weder van nieuws te spelen.

De Barones. *(nadat het spel geëindigd was)* Dit mal, mevrouw R., hebt gij mij klein *slam* doen verliezen. Gij hebt gezien, dat ik klaveren wegwierp en hebt ze echter gespeeld.

De Raadsvrouw. Ik verzoek verschooning, ik heb in het geheel geen klaveren gehad.

De gewone *robber* wird met zulk bedrijf, daar hij toch eigenlijk slechts het spel fiches gewonnen. De dames hadden echter resolveld, bij deze gelegenheid ontrekken te, dat zij de fiche om een zeker honorarium speelden. De fraaie merkte daarbij aan, dat zij in alle spelen buitengemeen ongelukkig was, en de andere dames waren eenigins spijtig, dat dit geluckt natuurlijk was, daar zij in de laatste zoo gelukkig was.

Dat bij het verder spelen steeds van andere dingen gesproken werd, verstaat zich van zelve; dit blijkt ook uit de omstandigheid, dat de vier gespeelde *robbers* meer uren duurden. Alle oogenblikken viel van eene der dames eene kaart onder de tafel, die ik als daarbij zittend dan natuurlijk moest opraapen, zoodat mijn rug reeds zeer zeed Wanneer de dames over het spel zelve twistten, werd ik tot scheidsman geroepen, wie van beide gelijk had; het was echter des te moeijelijker een oordeel te vellen, daar zij meestijds beide gelijk hadden. — Eene dame beweerde, dat zij eens met troef heer en vrouw zoodanig achter de hand was gekomen, dat zij groot *slam* had gemaakt. Eene gansche *robber* door was eene geheele reeks van ruiten ongemerkt op den schoot der Raadsvrouw blijven liggen, welke niemand gemist had, daar het rondgeven, schoon juist slechts twaalf maaien kreeg, juist dit wam.

Tot het spelen van troefwaren de dames menigmaal te dringen, en menig bleven al de troeven tot de laatste trekken over. Ieder speelde toen zijne en heeren van andere kleuren dadelijk in den beginne uit. De trekken werden dalen gereeks en ieder afzonderlijk geteerd, maar alle op elkander geworpen: zoodat aan het eind van het spel altoos geteld moest worden hoe veel trekken ieder gemaakt had. Niet zelden gebeurde het, dat een trek door de partij, die dezelve met tuckwam, werd opgehaald. Renonces werden er bijna in ieder spel gemaakt, doch slechts een paar malen ontdekt, waarop dan de kaarten terug gegeven werden. De woorden: „vergeef mij, ik heb mij vergist," waren genoegzaam, om iedereen misslag te verontschuldigen. Men prees elkander wederzijds over het fijne spelen even zoo zeer, als men scherpe en bijtende aanmerkingen over het slechte spel van andere vrouwen, die niet opgenoemde, maakte. De Barones verhaalde eene gansche geschiedenis van eene dame van hare kennis, die het waagde *Whist* mede te spelen, en die de kaarten niet eens tegt kende; geen exempel geheurde het bij deze vier speelsters ook niet eens, dat zij de een haar voor de andere aanzagen. Een vuist in de hand spelen heb ik geen lemmel voorbeeld ooit te vinden, want ieder Vrouw heeft hare hoogste kaart van de kleur bij. 26 jaar het dus voort tot aan het einde toe. — hoort gij, schrijvers! — toen bij den laatsten trek (een laatste robbers) ontdekt werd, dat er twee harten vijven in het spel waren, en de dames daarmede den gansehen avond gespeeld hadden, zonder het te bemerken. Men lagte daarom, betaalde de verloren fopstuivers, en scheidde van elkander.

Nadenhand had ik gelegenheid ieder der Dames nog afzonderlijk in de danszaal te spreken, en ieder derzelve verzocht van mij te zeggen, hoe zij vond, dat zij *Whist* speelde, waarbij ik dan natuurlijk niet kon nalaten hare scherpzinnigheid en fraaiheid in dit spel te bewonderen, hetwelk dan ook aanleiding gaf, dat ieder der Dames zeide, dat het eene matseling was, met zodanige lieden te spelen, die geen begrip van dit spel hadden, zoo als de drie overigen, met welke zij zooeven gespeeld had.

Te Liverpool zijn twee vaartuigen van eene nieuwe soort aangekomen, en zullen naar Londen gezonden worden. Deze dieren zijn merkwaardig om hunne groote gestalte, kracht en ongemeene spelkeert in het loopen. Zij kunnen als een paard bereden, en voor den wagen gespannen worden.

In beide gevallen kunnen zij aanmerkelijke lasten voortrekken (de jonge zwarte vorst met gemak), en leggen op hun gemak 6½ mijl in een uur af.

Indien zij even als de paarden en andere dieren tam konden gemaakt worden, zou men dezelve zeer veel voordeel kunnen trekken, voornamelijk van den akkerbouw en het vervoeren van koopgoederen. Hunnen even als van een hert gelaakte horens zijn nog breeder, dan die van het elandhert, dat zich in het noorden van Europa en Azie ophoudt. De genoemde soort schijnt te huis te behooren bij de rivier de Missouri in Noord-Amerika, van waar de gezonde dieren zijn opgebragt. Men meent, dat de landstreek en eene zeer zuivere wijze zij, de Natuurlijke Historie van voorzeggen, dat nimmer de waarde zou kunnen uitgemeten worden.

De beroemde Engelsche Natuurkenner DAVY meent, dat men in die landen, waar menigvuldige onweders plaats hebben, eene soort van rottingen moest vervaardigen, waarin zich verscheidene ijzeren of stalen roedjes bevinden, in dier voege, dat een derzelve geschikt moest wezen, om in den grond gestoken te worden, en de overige, daarop met de einden schietende en ingezette geplaatst zijnde, eene hoogte van acht of negen voet konden uitmaken; al hetwelk voldoende zou zijn, om iemand, die iets voor het onweder te vreezen had, te beveiligen, mits hij zich op eenige schreden afstands van den electrieken geleider verwijderde.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 16den deser, Z. M. Transport-Schip *DE MERWEDE*, Kommandant de Luitenant ter Zee der 2de Klasse, W. STORT, van Helvoetsluis (laatst van Cowes), hebbende 24 dagen reis.

Idem, de Nd. Am. Brik Grampus, Kapt. J. Sayward, van Glocchester; hebbende 15 dagen reis.

Idem, de Nd. Am. Brik Creole, Kapt. D. Nickerson, van Boston, hebbende 23 dagen reis.

Den 17den, de Nd. Am. Brik Salem, Kapt. E. Upton, van Wilmington, hebbende 22 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 19den, het Schip Dina Maria, Kapt. H. C. Wrihurg Cz., naar Amsterdam; lading: 139 vaten- en 1356 balen heete- 26 vaten en 247 balen gebroke Koffij, 20 balen schone- en 1 balen vuile Katoen, 5 balen Cacao, 127½ pond oud Koper en 26 stuks Hout.

Idem, de Engelsche Sloep Pembroke, Kapt. J. Blamrove.

Idem, de Fransche Schoener Anna, Kapt. C. Mattei; — beide naar Demerary.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam.

Het gekoperd tweedeks Brikschip Phoenix, Kapt. H. L. Kayser. — Adres bij J. Gisius. — Sluit 22 Februarij.

Het Nederlandsch gezinkt Kofschip Zaandam, Kapt. J. H. Singer. — Adres bij C. J. Brijnes. Sluit 20 Februarij.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Noord-Holland, Kapt. H. K. Ruit. — Adres bij Gebroeders Reijns.

Het gezinkt Kofschip Helena Catharina, Kapt. J. IJsen. — Adres bij C. J. Leijsner. — Sluit 25 Februarij.

Het gekoperd Galjootschip de Koophandel, Kapt. G. Ei Hoekstra. — Adres bij J. M. Samson. — Sluit 29 Februarij.

Het gekoperd Driemast Galjootschip, West-Indien, Kapt. J. S. Boon. — Adres bij Gebr. Reijns.

Het Tweedeks Driemast Galjootschip Donderdag, Kapt. J. D. Wos. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit ultimo Februarij.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Sophia Maria, Kapt. A. J. Kadreolen. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 25 Februarij.

Het Nederlandsch gezinkt Kofschip Maria, Kapt. J. D. Bos. — Adres bij J. G. Fonseca Fz.

Het nieuw gekoperd Tweedeks Barkschip Mercurius, Kapt. C. Mosella. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 25 Maart.

Het Nederlandsch Kofschip Hendrika, Kapt. K. Siersma. — Adres bij Gebroeders Reijns. — Sluit medio Maart.

Naar Rotterdam.

Het Kofschip Voorwaarts, Kapt. G. Doma. — Adres bij J. M. Samson.

Naar Middelburg en Rotterdam.

Het Driemast Galjootschip de Koophandel, Kapt. F. Popkes. — Adres bij Heijdorf en Scheffer. — Sluit eerste Februarij.

Gedrukt bij de Erven J. BRINK.